

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputatio De Statv In Qvo Sint Beatorvm Animae Post
Hanc uitam, ante ultimi iudicij diem**

Dévay Biró, Mátyás

[Nürnberg], [1537]

VD16 D 1300

Positio. A Conditio Mvndo Nvlla Vnqvam Apparvit Anima nec sanctus
quispiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34195

Haymo super primam Dominicam Aduentus. Sicut nos per fidem Dominicæ incarnationis, passionis, resurrectionis & ascensionis in coelum, saluamur, quia omnia credimus præterita. Sic per eandem fidem Iudæi saluati sunt, quia ante incarnationem filij Dei permanserunt in fide, credentes omnia futura, quæ nos credimus præterita. Sicut nos credimus dominum Iesum iam uenisse in mundum, & natum, & passum, ita illi crediderunt et nasciturum & passurum.

Hæc satis sit ostendisse patres eadem fide saluatos, iuxta ac noui testamenti sanctos, ne in re tam manifesta plus iusto curiosus esse uidear, Bonis uiris, & quibus ueritas cordi est satisfecisse uideor.

Sed quia in nuncupatoria epistola, frater, suam illam ueritatem multo ante retro actis seculis doctrina patrum primipilarium (ut ipsius uerbis utar) traditam, & diuinis reuelationibus cognitam esse dicit, quales hæc & aliæ reuelationes fuerunt (quia sathan transfiguratur in angelum lucis) operæ precium est uidere, multis enim per falsas reuelationes impositum est.

Positio.

A CONDITO MUNDO NULLA

Contrarium uidetur

Matth. 17. Marc. 9. Luc. 9

ubi Moyses & Elias apparuit gloriati, item Matth. 27. a spiritibus

sanctorum

et corpora eorum residerunt

super lapides ac apparuerunt

omnes. Vide 7.

6. 4.

UNQVAM APPARUIT ANIMA,

nec sanctus quispiam.

Secundum Matth. 17. ubi Moyses

Thomas Aquinas uidit Paulum apostolum, postquam commentarijs in ipsius epistolas extremam manum posuisset, dicentem: Ante has commentaciones a nemine ipsius scripta fuisse intellecta. Reuelationes quæcunq; fuerint, siue Brigidanæ, siue Gregorianæ, ueræ quidem esse potuerunt, ut Pitonissæ, Samuelis apparitio, sed non illi, qui crediti sunt, sed dæmon in eorum specie, quorum et nomina præ se tulit, apparuit. Sic enim Augustinus Vigilantium scribit de

de falso Samuele, id ē, daemōnio in specie Samuelis. De quo Samuele frat̄ tam libere pronūciat. Putat oraculū esse quē quid dicit, uult cornicum configere oculos, quasi ignoremus somnū illud Machabæi de Ieremia, nō nisi ab ipso Sathano esse confictum, qui liber nullius est authoritatis aut æstimationis. Vide Hieronymū ad Chromacium. Ad quod somnium dico illud Eccl̄ci 34. Multos errare fecerunt somnia, & exciderunt sperantes in illis. Sed hic homo somnia cordis sui loquitur, non de ore domini ut uerus Ieremias dicit.

Machabæorum liber

Eccl̄ci. 34.

Eandem Samuelis apparitionem Augustinus ad Dulciciū quæstione 6. uocat sathanæ præstigiū.

Si uero fuisset uerus Samuel, denuo fuisset mortuus. Cæterum & impij suscitauerunt mortuos, Matth. 7. ut doceremur huiusmodi dona communia esse pijs & impijs. Quod autem anima sine corpore non apparuerit unq̄, nec fidelis nec infidelis, audi.

Matth. 7.

Non est qui agnitus sit reuersus ab inferis, Sapientia 1.

Non est reuersio finis nostri, quia consignata est, & nemo reuertitur, Ibidem.

Cum exierit spiritus, non reuertetur, nec reuocabit animam quæ recepta est, cap. 16.

Memento nouissimorum & noli obliuisci, quia non est conuersio, Ecclesiastici 38.

Sicut consumitur nubes & pertransit, sic qui descendit ad inferos, nō ascendet, nec reuertetur ultra in domum suam, neq̄ cognoscer eum amplius locus eius, Hiob 7.

Hiob. 7.

Exibit spiritus eius & reuertetur in terram suam, in illa die peribunt omnes cogitationes eorum, Psal. 145.

Ps. 145.

Spiritus uadens & non rediens, Psal. 77. Omnes ergo reuelationes, apparitiones, siue sanctus quispiam uisus sit, Nicolaus, Paulus, Beata uirgo, Daemō in specie eorum apparuit, qui se transfiguratur in angelum lucis, Chryostomus

Epistola

Homelia 29. super Matthæum. Quia ipsos dæmoniacos clamare nonnunquam audiuiti, anima talis ego sum. Verum hæc oratio a fraude & deceptione diabolica est, non enim anima defuncti est, quæ ista dicit, sed dæmon qui hæc ut audientes decipiat fingit. Idem.

Nec enim potest anima e corpore separata in his regionibus errare. Idem.

Non igitur potest anima, cum a corpore abscesserit, apud nos hic errare. Idem.

Multis e locis scripturæ comprobari potest, non errare hic post mortem, iustorum hominum animas. Idem.

Quod uero nec peccatorum animæ, hic commorari possint Diuitem audias.

Et Lyranus in tractatu de perfidia Iudæorum. Secundum aliam inquit opinionem, non fuit uerus Samuel qui apparuit &c.

Iam frater & tuas reuelationes effer. Et Paulus commendat Aquinatis commentarios, quæ non dubium est sathanam fuisse, ut Thomæ commenta, quæ longe absuit a germano sensu Pauli obtruderet incautis. Vel hoc unum argumento esse poterat, huiusmodi reuelationes imposturas fuisse Dæmonum, quod nunquam de uero cultu Dei, timore, fiducia, religione, de non inuocandis sanctis, quicquam meminerint, sed semper idololatriam, excelsam, indulgentias, nundinationes missarum, impia hominum merita expetiuerunt.

Duplex est uerbum Dei, primum preceptum, ne a mortuis quæreretur ueritas, alterum tentatio. Immisit ergo Deus, teste Paulo operationem erroris, ut mendacio crederent, qui uero Dei uerbo & precepto credere noluerunt. Dices: Apud sanctorum sepulchra an non miracula fuerunt? diuorumque patrocina claruerunt? quasi non etiam apud ethnicos Epidaurij celeberrimo Esculapij templo adempti sint languores corporum? & quid interest, in templo Esculapij
uel

uel in templo Annae, Iacobi, Mariae Laurentanae, sanus sis.
Nomina mutata, res eadem, quanq̄ hac miracula, menda-
cia Monachorum & sacrificulorum maiore ex parte fuisse,
facile crediderim. Lege Lactantium libro 2. de origine er-
roris cap. 8. si cupis miracula audire, Permittit hoc Deus
aliquando, ut propter abominatissimum impietatis crimen
sanentur corpora, ut tandem pereant corpore & anima.
S³ Solus Deus est inuocandus in omni tribulatione, non san-
ctorum aliquis. Ipse enim praecepit: Inuoca me, & subditur
promissio, ego exaudia. De sanctorum inuocatione nec prae-
ceptum extat, nec promissio. Pulchre Chrysostronus Lucae
16. & citatur in Catena. Si autem sciret hoc Deus, q̄ mor-
tui resurgentes prodesse uiuentibus, non hoc omisisset &c.
Et hic receptui canendum, uidendumq̄ quo modo Frater
probet sanctos in regno caelorum esse, postea & meam sen-
tentiam subiungam.

Regnum caelorum (dicit Frater) quamuis multifariam in
sacris literis accipi cernimus, uerum de illo nunc intelligi-
mus, quod caelum Empireum dicitur, ubi Deus est & sedes
eius &c. huc assumptus est Christus, ad dexteram Dei patris.
Hic est ille mons Dei, mons pinguis, ubi saturabuntur esurien-
tes & sitiētes iusticiam, in quo monte Moyse ostensum est omne
bonum, hic etiam requiescunt iam nunc animae omnium, qui
ingrediuntur sine macula, ubi uident Deum facie ad faciem
sicuti est, ac cognoscunt eum sicuti & cognita sunt. Vbiq̄
fuerit cadauer, illuc congregabuntur & aquilae. Christus te
teste lector aquilas uocat, qui sperantes in domino mutabunt
fortitudinem, & assument pennas sicut aquilae, currunt ubi
corpus Christi fuerit, in caelo quidem ante omnium resur-
rectionem, & in terra in secundo eius aduentu ad homi-
num resurrectionem, ut postea semper sint cum domino.
Quod si uerba hac ad tempus ipsius aduentus restringere
d uolueris

Lactantius

Chrysostronus

caelum empireum

d

uolueris

uolueris, fateberis & gratis quidem, uerbum domini generaliter non esse uerum.

apocal. 7.

apocal. 12.

2 Cor. 5.

Sed forsitan hic sanctorum aduersarius, contra quem nobis est sermo, progenies non aquilæ, sed uiperarū, lucem reuerberatis oculis, in tam breui sententia uidere nō potest. Audiatur & Ioannem dicentē, Apoc. 7. Post hæc uidi turbam magnam, quā dinumerare nemo poterat, ex omnibus gentibus & populis &c. Nota singula uerba, & absq; nostris declarationibus intelliges qualis hæc turba fuerit: fuit, inquit Ioannes hæc turba in conspectu agni &c. singuli in hac turba fuerunt amicti stolis albis. Et Apoc. 14. Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati &c.

Scito hunc temerarium, qui cum nondum in cœlo fuerit, nec in terra aquilinos oculos habuerit, denegat eos esse in gloria, quos aquila emptos de terra ex hominibus sine macula iam ante thronum Dei esse, & sequi agnum quocunq; ierit, proclamat. 2. Cor. 5. Scimus quidem si terrestris domus nostra dissoluatur, quod ædificationem ex Deo habemus, domum non manufactam, sed æternam in cœlis, sequitur audientes igitur semper &c. magis peregrinari a corpore & præsentem esse Deo.

Vides hic manifeste Paulum innuere, quod q̄primum hæc nostra carnea domus dissoluitur, statim æternam habemus in cœlis &c. Paulus uult dissolui animam a corpore, ut statim sit in uisione domini.

Cernis igitur lector ex tot firmissimis sacrae scripturae testimonijs, animas in Christo dormientium esse in conspectu Christi & Dei, non solum ut noster aduersarius ille asserit, qui largitur nobis dormientes esse cum Christo, uel, ne suam Theologiam mirabilem ac indoctam doctrinam transcendere uideat, magis sub Christo esse, simulata subtilitate tremebundus, ne ex tam multis ineptis dictis, quid indoctū emiserit

emiserit, admittit. Sunt igitur ubi corpus Christi est, sunt ante thronum Dei, in conspectu agni, quantum ad animam, non solum generali acceptione termini, sed in caelo ubi Christus est, quo pergunt animae beatae, statim post dissolutionem domus terrestris expectantes vindictam malorum & superinduicionem corporum ipsorum, in iudicio, interim ingredientes ad humanitatem, & ubique pascua inuenientes, Ioan. 10. Vides praeterea eas esse in gloria, & uita beata. 1014. 10.
Haec est enim uita aeterna, ut cognoscant te &c.

Haecenus frater, cuius non omnia uerba reddidi, ne misera charta periret, sensum tamen ipsius adscripsi.

Testatus sum haec a me non fuisse scripta, sed non nihil hic quoque respondendum est.

Ceterum Pontifices & episcopi male consulunt suis rebus, & gregi, qui ecclesias hisce hominibus, qui tam illotis manibus tractant sacra, regendas committunt, expertibus synce-rioris Theologiae, & nisi conuictis ageret, totam causam amississe uidebatur. Verum oratio uirum ostendit, sed ne omnino piscis sit multa extra nostram controuersiam comminiscitur, sed dum Carybdim uitare uult, turpiter in Scyllam impingit, probat animas statim post temporis dissolutionem migrare in caelum. Improbans interim suum dogma de purgatorio, de quo postea, sententiae ex Apocalypsi quanti aesti-mentur, & si huc quadrant, aliorum nunc esto iudicium, Qua praeterea ratione dicantur sancti esse in caelo, in Christo, cum Christo, in pace, in gloria (Hebrae. 2. In gloriam adduxerat multos filios &c.) audiuius. Sed ut ego hanc fratris portentosam Theologiam euertam (quandoquidem animas iam glorificatas & in Deo omnia scientes & uidentes docet, coporibus interim in puluere existentibus, excepta uirgine, Ioanne, de quibus fratri pia est disputatio, sed non soluenda quaestio) duas subijciam positiones. Hebrae. 2.

Altera.

d 2

Nullus